

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

**SPAREKASSEN
KRONJYLLAND**

1. Formål og anvendelsesområde

Politik for integration af bæredygtighedsrisici har til formål at oplyse Sparekassen Kronjyllands kunder om, hvordan Sparekassen Kronjylland ("Sparekassen") integrerer bæredygtighedsrisici i sin investeringsbeslutningsproces samt i investeringsrådgivningen.

Politikken er udarbejdet i medfør af artikel 3, stk. 1 og stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (med senere ændringer) ("Disclosureforordningen").

Disclosureforordningen indeholder en sondring mellem finansielle markedsdeltagere og finansielle rådgivere, og Sparekassens forpligtelser, i henhold til artikel 3 i Disclosureforordningen, afhænger derfor af, om Sparekassen, i den konkrete sammenhæng, agerer som finansiell markedsdeltager eller finansiell rådgiver. Denne politik omfatter Sparekassens forpligtelser i begge henseender.

Sparekassen er finansiell markedsdeltager i relation til de puljeinvesteringer, som Sparekassen udbyder til kunderne, da Sparekassen er producent af produktet, som bl.a. giver mulighed for investering af pensionsopsparinger i puljer. Derfor indeholder politikken en beskrivelse af, hvordan Sparekassen integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen for puljeinvesteringer.

Sparekassen er finansiell rådgiver, når Sparekassen yder rådgivning om investering til sine kunder. Dette omfatter både rådgivning om de investeringsprodukter, herunder forsikringsbaserede investeringsprodukter, som Sparekassen udbyder, men også rådgivning om puljeinvesteringer. Derfor indeholder politikken også en beskrivelse af, hvordan Sparekassen integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen.

Disclosureforordningen skelner overordnet mellem bæredygtighedsrisici (bæredygtighedsfaktorer, der kan påvirke værdien af et selskab og dermed kundernes investering i selskabet negativt) og indvirkning på bæredygtighedsfaktorer (selskabers påvirkning af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige (ESG) forhold). Denne politik omhandler udelukkende bæredygtighedsrisici, idet den beskriver, hvordan Sparekassen integrerer disse i investeringsbeslutningsprocessen og -rådgivningen.

Politikken omfatter således alle investeringsprodukter, som Sparekassen yder rådgivning omkring, herunder puljeinvesteringer.

2. Bæredygtighedsrisici

I Sparekassen er vi bevidste om, at det forhold, at en investering er udsat for bæredygtighedsrisici, kan påvirke værdien af investeringen i lighed med andre finansielle risici.

I Disclosureforordningen defineres bæredygtighedsrisiko som en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som, hvis den opstår, kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering.

Nedenfor defineres forskellige typer og faktorer af bæredygtighedsrisici.

2.1. Typer og faktorer af bæredygtighedsrisici

Risici som følge af miljøforringelse og klimaforandringer

De risici, som opstår på baggrund af miljøforringelse og klimaforandringer, kategoriseres almindeligvis i *fysiske risici* og *transitionsrisici*.

Fysiske risici:

Risici, som relaterer sig til:

- både pludselige og mere ekstreme vejrhændelser (f.eks. hvedebølger, oversvømmelser, ildebrande og storme),
- vedvarende skift i klimaet (f.eks. ændringer i nedbør, øget vandstand og stigende gennemsnitstemperaturer),
- tab af økosystemer (f.eks. ørkendannelse, vandmangel, forringelse af jordkvalitet eller havets økosystem)
- eller miljøhændelser (f.eks. olie- eller kemikalieudslip til jord, vand eller luft).

Transitionsrisici:

Risici, som opstår i forsøg på at adressere miljø- og klimarelaterede udfordringer (f.eks. i forbindelse med omstillingen til en CO2-neutral økonomi). Risiciene relaterer sig f.eks. til:

- udviklingen i politik og heraf følgende ny regulering,
- teknologiskift,
- nye forretningsmodeller og
- ændret forbrugeradfærd.

Sociale faktorer

Faktorer der relaterer sig til eksponeringer mod aktiviteter, som potentielt påvirkes negativt af problematiske sociale forhold, som f.eks.:

- overtrædelse af menneskerettigheder,
- børnearbejde,
- sundhedsspørgsmål,
- ulighed
- og diskrimination.

Ledelsesrelaterede faktorer

Faktorer der relaterer sig til eksponeringer mod aktiviteter, som potentielt påvirkes negativt af personale- eller ledelsesmæssige forhold, som f.eks.:

- korrupsion,
- bestikkelse,
- interessekonflikter
- og skatteforhold.

Alle investeringer vil direkte eller indirekte være udsat for bæredygtighedsrisici. Der er dog mange forhold, der har betydning for, hvilke risici/faktorer der er væsentlige for den enkelte investering. De relevante bæredygtighedsrisici, herunder sandsynligheden for, at de aktualiseres, varierer således afhængigt af investeringens art, herunder den pågældende type virksomhed, sektor, geografi og marked.

Generelt er identifikationen af, hvilke faktorer, der kan indebære en bæredygtighedsrisiko for en konkret investering besværliggjort af manglen på standarder på området samt den retrospektive karakter af data.

2.2 Identifikation af bæredygtighedsrisici

Nedenfor er angivet Sparekassens vurdering af tilstedeværelsen af forskellige typer af bæredygtighedsrisici for de aktivklasser, som Sparekassen primært yder rådgivning omkring.

Investeringsforeninger, ETF'er og puljeinvesteringer:

Investeringsforeninger, ETF'er og puljeinvesteringer kan være udsat for mange forskellige typer af bæredygtighedsrisici, afhængigt af den konkrete forvalters investeringsstrategi. Derfor kan der f.eks. være risici i relation til miljøforringelse og klimaforandringer, men en af de virksomheder, som afdelingen har investeret i, kan også være involveret i aktiviteter, der påvirkes negativt af sociale og ledelsesrelaterede faktorer.

Da forvalter investerer direkte eller indirekte i mange selskaber, herunder i forskellige lande og indenfor mange forskellige brancher, afhænger de relevante bæredygtighedsrisici af sammensætningen af porteføljen for den enkelte forening. Der er en stor diversificering blandt de investeringer, som foretages i foreningerne, hvilket medfører, at en investering i et investeringsforeningsbevis, ETF eller puljer ikke generelt vurderes at være særligt udsat for en konkret bæredygtighedsrisiko.

I aktivt forvaltede foreninger, kan forvalteren vælge at undgå eller at frasælge investeringer i selskaber med høj bæredygtighedsrisiko, men det afhænger af investeringsstrategien, som er fastsat for foreningen.

Passivt forvaltede fonde eller ETF'er følger ofte et indeks og forvalteren har derfor mindre fleksibilitet til at frasælge konkrete aktiver, som følge af bæredygtighedsrisici. Dog afhænger dette også af investeringsstrategien, som er fastsat for foreningen.

Noterede aktier:

En noteret aktie repræsenterer ejerskab i én virksomhed, og dens værdi påvirkes direkte af bl.a. virksomhedens indtjeningssevne, værdien af virksomhedens aktiver/investeringer og virksomhedens omdømme. Virksomheders risici, herunder bæredygtighedsrisici, varierer meget, hvorfor noterede aktier, som aktivklasse, generelt vurderes at kunne være udsat for alle typer af bæredygtighedsrisici. Bæredygtighedsrisiciene kan være høje, men er individuelle for den enkelte virksomhed og dermed den enkelte aktie.

Sparekassen overholder internationale sanktioner, der f.eks. ekskluderer aktier i selskaber fra lande, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet.

Virksomhedsobligationer:

Virksomhedsobligationer er lån til virksomheder, og risikoen for investoren er, at virksomheden ikke kan betale renter eller tilbagebetale lånet. Afhængigt af, hvilken virksomhedsobligation investor har investeret i, kan der opstå forskellige typer af bæredygtighedsrisici. Der gør sig således de samme forhold gældende, som anført ovenfor for noterede aktier.

Statsobligationer:

Statsobligationer er lån til en stat, og investors risiko afhænger af statens evne og vilje til at tilbagebetale gælden. Bæredygtighedsrisici relaterer sig

især til politiske, samfundsmæssige og klimamæssige forhold, alt afhængigt af, hvilken stat, der er tale om. Eksempler på bæredygtighedsrisici kan være, hvis den stat, som obligationen er udstedt af, har et ustabil politisk regime, som kan medføre uforudsigelige beslutninger, og dermed øge investeringsrisikoen og påvirke værdien af obligationen.

Sparekassen overholder internationale sanktioner, der f.eks. ekskluderer statsobligationer udstedt af lande, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet. Uanset, at det direkte formål hermed ikke er at minimere bæredygtighedsrisici, indebærer det dog, at disse reduceres, idet det antages, at der generelt er en højere grad af bæredygtighedsrisici forbundet med at investere i statsobligationer i sådanne lande.

Henset til at Sparekassen primært rådgiver om danske statsobligationer og obligationer fra udviklede lande, vurderes niveauet af bæredygtighedsrisici generelt at være lav.

Realkreditobligationer:

Realkreditobligationer udstedes af realkreditinstitutter og er baseret på sikkerhed i fast ejendom. Bæredygtighedsrisici ved realkreditobligationer relaterer sig særligt til fysiske risici, idet de ejendomme, der er givet pant i, kan påvirkes af naturkatastrofer, som oversvømmelser, havstigninger eller storme. Hvis disse forhold indtræder, kan værdien af den faste ejendom falde. Endvidere kan stigende energipriser gøre det dyrere for låntageren at eje ejendommen, særligt ved ejendomme med et højt energiforbrug og energikilder i form af olie eller naturgas.

Bæredygtighedsrisici vil derfor kunne påvirke pantets værdi og/eller låntagerens betalingsevne, hvilket kan have en indvirkning på den forventede sikkerhed i realkreditobligationerne og dermed værdien af investeringen.

Sparekassen yder primært rådgivning om danske realkreditobligationer. Grundet strukturen i det danske realkreditobligationsmarked, hvor risikoen ved en realkreditobligation ikke afhænger af risikoen ved en konkret ejendom, kombineret med den umiddelbare lave risiko for ekstreme naturkatastrofer i Danmark, vurderes niveauet af bæredygtighedsrisici generelt at være lav for danske realkreditobligationer.

Certifikater og derivater

Certifikater og derivater indebærer højere risiko og lavere gennemsigtighed end f.eks. investeringsforeningsbeviser, aktier og obligationer. I et sådant produkt, er der ofte et underliggende aktiv, som har afgørende betydning for investeringens værdi, og de relevante bæredygtighedsrisici afhænger derfor af, det underliggende aktiv, herunder aktivets art, hvilket kan variere meget.

F.eks. for et råvarecertifikat på olie, hvor værdien af certifikatet afhænger af oliepriserne. Fordi olie betragtes som en klimabelastende ressource, vil en investering f.eks. kunne påvirkes af klimaregulering (f.eks. CO₂-afgifter), ligesom det kan blive ramt af en lavere efterspørgsel pga. elektrificering (større brug af EL i sammenhænge, hvor man før har brugt olie) eller grøn energi.

3. Overordnet om Sparekassens investeringsrådgivning og investeringsprodukter

Sparekassen yder primært investeringsrådgivning til kunder i forbindelse med kunders investeringer i investeringsforeningsbeviser og puljer. Sparekassen tilbyder dog også, til visse kundesegmenter, investeringsrådgivning i forbindelse med investeringer i øvrige investeringsprodukter, herunder enkeltaktier, enkeltobligationer, sertifikater og derivater.

Sparekassen tilbyder på nuværende tidspunkt ikke porteføljepleje til sine kunder.

De følgende afsnit 4 og 5 uddyber, hvordan Sparekassen integrerer bæredygtighedsrisici i 1) investeringsbeslutningsprocessen for puljeinvesteringer og 2) investeringsrådgivningen for de øvrige typer af investeringsprodukter.

For både puljeinvesteringer og investeringsforeningsbeviser gælder det, at Sparekassens integration af bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen delvist sker indirekte, idet integrationen primært sker ved valget af de samarbejdspartnere og dermed de investeringsprodukter, som Sparekassen vælger at distribuere og dermed at rådgive kunderne omkring.

Sparekassens samarbejdspartnere er tillige underlagt Disclosureforordningens oplysningsforpligtelser, og dermed skal de oplyse om deres politikker for integration af bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen på deres hjemmeside. Sparekassens krav til samarbejdspartneres politik er, at det fremgår, at de integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen, samt hvordan de gør. På denne måde sikres det, at Sparekassen rådgiver om investeringsprodukter, hvor der er

integreret bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen.

4. Integration af bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen (puljeinvesteringer)

Sparekassens samarbejdspartner, som forvalter Sparekassens puljeinvesteringer, er ansvarlig for at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen for puljerne. Samarbejdspartneren følger sin egen Politik for integration af bæredygtighedsrisici i forbindelse med investering i puljerne. Sparekassen stiller krav om, at det fremgår af samarbejdspartnerens politik, at de integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocessen, samt hvordan de gør.

5. Integration af bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen

Sparekassens tilgang til integration af bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen er afhængig af, hvilken type investeringsprodukt rådgivningen vedrører.

Generelt gælder det dog, at det er Sparekassens forventning, at når data og metoder på området er mere udviklede og tilgængelige, vil bæredygtighedsrisici i højere grad kunne indgå mere systematisk i Sparekassens investeringsrådgivning.

5.1 Integration af bæredygtighedsrisici i rådgivningen om investeringsforeningsbeviser og puljer

Som tillige omtalt i afsnit 3, integrerer Sparekassen indirekte bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen ved Sparekassens valg af – og krav til – samarbejdspartnere, og dermed ved valget af de produkter, som Sparekassen distribuerer og rådgiver omkring.

Sparekassen sikrer at Sparekassens samarbejdspartnere har politikker om eksklusion af visse selskaber, screening af investeringer samt aktivt ejerskab. Sådanne politikker har primært andre formål, herunder at udelukke investeringer på grund af overvejelser om miljømæssige og sociale forhold, samt ansvarlighed. Håndhævelse af politikkerne tjener dog dobbelte formål, idet det tillige reducerer de samlede investeringers bæredygtighedsrisici.

Henset til de kategorier af investeringer, der ekskluderes, vil samarbejdspartneres eksklusion af selskaber efter Sparekassens vurdering tillige reducere investeringernes bæredygtighedsrisici. F.eks. vil en eksklusion af selskaber indenfor produktion af olie

og kul i porteføljen mindske investeringens bæredygtighedsrisici, da disse selskaber kan være påvirket af reguleringer (f.eks. vedrørende Co2-afgift), eller klimaomstilling (mindre efterspørgsel). For mere information om eksklusioner henvises der til den relevante forenings politikker omhandlende eksklusioner og eventuelle offentliggjorte eksklusionslister.

De samme betragtninger gør sig gældende for samarbejdspartneres politikker for dialog med de selskaber, som der investeres i. F.eks. kan en samarbejdspartners dialog med selskaberne medføre en påvirkning af, at selskabet omstiller til en mere klimabaseret produktion for at imødekomme potentielle bæredygtighedsrisici, såsom pludselige restriktioner vedrørende Co2-udledninger eller mindre efterspørgsel, som følge af ændret forbrugeradfærd.

Politikker omkring screening af investeringer kan f.eks. være normbaserede screeninger, hvor der screenes for om selskaber overholder internationale normer, som f.eks. menneskerettighederne. Ved at ekskludere selskaber, der overtræder menneskerettighederne mindskes porteføljens bæredygtighedsrisiko.

De kunder, som Sparekassen rådgiver om investeringsforeningsbeviser og puljer, bliver oplyst om resultatet af vurderingen af de sandsynlige indvirkninger af bæredygtighedsrisici på afkastet af den relevante investering. Kunderne får denne oplysning inden indgåelse af en aftale, idet den fremgår af investeringsaftalen, hvilket er i overensstemmelse med Disclosureforordningen. Oplysningerne giver kunderne en indsigt i, hvor høj eller lav den sandsynlige indvirkning af bæredygtighedsrisici på afkastet er, og kan give anledning til en dialog med kunderne omkring produktets eksponering mod bæredygtighedsrisici.

Herudover er bæredygtighedsrisici ikke systematisk integreret i Sparekassens investeringsrådgivning, men rådgiverne har adgang til yderligere oplysninger og viden herom, som de kan oplyse kunderne omkring i rådgivningssituationen, hvilket bl.a. vil ske, såfremt kunderne efterspørger dette.

5.2. Integration af bæredygtighedsrisici i rådgivningen om øvrige produkter

Rådgiverne i Sparekassen har via systemer udbudt af BankInvest, Danske Bank, Nordea og SEB adgang til visse oplysninger om bæredygtighedsrisici ved investering i de konkrete værdipapirer, og kan oplyse kunderne herom i rådgivningssituationen, herunder

såfremt kunderne efterspørger det, eller rådgiveren vurderer, at det er særligt relevant henset til den konkrete investering

Bæredygtighedsrisici for disse investeringer er dog ikke systematisk integreret i investeringsrådgivningen. Sparekassen vil i de kommende år have fokus på at undersøge og eventuelt integrere en mere systemunderbygget løsning, som kan bidrage til, at bæredygtighedsrisici integreres yderligere i investeringsrådgivningen.

6. Offentliggørelse

Sparekassen oplyser kunderne om denne politik på Sparekassens hjemmeside, hvor kunderne altid kan tilgå den nyeste version.

7. Godkendelser af politikken

Sparekassens bestyrelse godkender Politik for integration af bæredygtighedsrisici.

Politikken er senest godkendt d. 20. maj 2026

Beskrivelse af ændringer i politik for integration af bæredygtighedsrisici

Heraf fremgår en fyldestgørende beskrivelse af de ændringer, som løbende er foretaget af politikkens indhold. Beskrivelsen skal indeholde dato for ændring, beskrivelse af ændringerne samt årsagen dertil.

Version	Dato	Beskrivelse
1.0	10. marts 2021	Offentliggørelse af "Politik for integration af bæredygtighedsrisici"
2.0	03. juni 2022	<p>Der er blevet foretaget en større gennemskrivning af politikken, hvor en række eksisterende afsnit er blevet udvidet. Derudover er der indsat et nyt afsnit med konkrete eksempler på bæredygtighedsrisici og i forlængelse heraf nye afsnit, hvor vi konkret forholder os til bæredygtighedsrisici knyttet til statsobligationer, realkreditobligationer og alternative investeringer. I forhold til beskrivelsen af hvordan vi i pengeinstituttet integrerer bæredygtighedsrisici i vores investeringsbeslutningsproces og ved investeringsrådgivning, bygger vores tilgang fortsat på screening af investeringer, aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog samt i yderste konsekvens eksklusion. Alle afsnit herom er dog udvidet med mere konkrete oplysninger om, hvilke tiltag der udføres under de enkelte punkter. Derudover fremgår det mere detaljeret, hvilke fokusområder pengeinstituttet lægger vægt på ved udvælgelsen af samarbejdspartnere og produktleverandører.</p>
2.1	23. november 2022	<p>Der er foretaget en større gennemskrivning af politikken, hvor strukturen og en række eksisterende afsnit er blevet tilpasset og præciseret.</p> <p>Sparekassen har tilføjet afsnit 1. Formål og målgruppe som et nyt punkt i politikken, der giver en introduktion til formålet med politikken.</p> <p>Der er indsat et afsnit om hvordan bæredygtighedsrisiko kan påvirke Sparekassens investeringer negativt. Derudover har Sparekassen i et nyt afsnit præciseret hvordan Sparekassen integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen.</p> <p>Sparekassen har i et nyt afsnit 4. "Organisering, løbende opdatering af politikken og rapportering" beskrevet hvilke opgaver komite for ansvarlige investeringer løser.</p>
3.0	27. november 2023	<p>Der er foretaget en større gennemskrivning af politikken, hvor strukturen og en række eksisterende afsnit er blevet tilpasset og præciseret.</p> <p>Sparekassen har siden seneste gennemgang fået en ny intern organisering, hvilket har været en af årsagerne til den større gennemskrivning af politikken. Sparekassens nye organisering har ligeledes betydet at Sparekassens Komite for ansvarlige investeringer er opløst.</p> <p>Politikken har skiftet navn fra "politik for ansvarlige investeringer" til "politik for integration af bæredygtighedsrisici", da det er den mest anvendte betegnelse i branchen og for Finanstilsynet.</p> <p>Politikkens afsnit er i større grad blevet inddelt i "integration af bæredygtighedsrisici", samt "integration af bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen og valg af samarbejdspartner".</p>

4.0	15. maj 2024	Der er foretaget en mindre tilpasning og præcisering af politikken, hvoraf det nu fremgår, at Sparekassen har besluttet, at mindst 5 % af obligationerne i deres egenbeholdning skal være investeret i grønne realkreditobligationer.
5.0	24. juni 2024	Fjernelse af 5 % grænsen for grønne realkreditobligationer, da det ikke var muligt for forretningen at måle herpå. Målsætningen fremgår fortsat.
6.0	2025	Der er foretaget en større omskrivning af politikken, som bl.a. omfatter følgende: <ul style="list-style-type: none"> - afsnittet om integration af bæredygtighedsrisici i Sparekassens egne investeringer via egenbeholdningen er udgået. Dette er gjort på baggrund af en Q&A fra ESMA, hvor det er angivet at politikken alene skal vedrøre kundernes investeringer. - politikken er tilpasset således, at den alene omhandler integration af bæredygtighedsrisici, og ikke hensyntagen til indvirkningen af bæredygtighedsfaktorer. Dette er gjort på baggrund af Finanstilsynets temarapport om art. 3 i Disclosureforordningen. - der er indsat et afsnit, der omhandler identifikation af bæredygtighedsrisici for de aktivklasser, som Sparekassen tilbyder sine kunder - afsnittet om "integration af bæredygtighedsrisici i investeringsrådgivningen" er blevet opdelt efter, hvilken type investeringsprodukt, der ydes rådgivning omkring.
7.0	2026	Kun mindre sproglige rettelser er foretaget.

